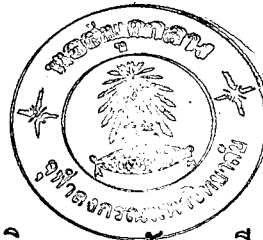

บรรณานุกรม

เอกสารชั้นต้น (Primary Sources)

ไทยสถาปนากษัตริย์เขมร. ประมวลเอกสารจากกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย กรมศิลปากร ฯลฯ พระนคร: ธนาคารพิมพ์, ๒๕๐๕. (สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีพิมพ์แจกในการถวายกฐินพระราชทาน ณ วัดพนัญเชิง พระนครศรีอยุธยา ๒๖ ตุลาคม ๒๕๐๕).

นโรคมสีหนุ ให้สัมภาษณ์ จัง ลากูทิวร์. อินโดจีน : ทัศนะจากปักกิ่ง. แปลโดย สว่างวงศ์พัทพันธุ์. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น, ๒๕๑๘.

นโรคมสีหนุ ให้สัมภาษณ์ วิลเฟรด เบอ์เซท. สงครามระหว่างข้าพเจ้ากับ ซี.ไอ.เอ. แปลโดย สุทธิพันธ์. กรุงเทพมหานคร: สัญฐาน, ม.ป.ป.

ฝ่ามวันดงและคณะกรรมการศึกษาประวัติศาสตร์ พรรคแรงงานเวียคนาม. ประธานโฮจิมินห์. แปลโดย ประสาร มฤคพิทักษ์. กรุงเทพมหานคร: สัญฐาน, พฤศจิกายน ๒๕๑๘.

Democratic Kampuchea, Ministry of Foreign Affairs. Department of Press and Information. Black Paper: Facts & Evidences of the Acts of Aggression and Annexation of Vietnam Against Kampuchea. Phnom Penh: Department of Press and Information of Ministry of Foreign Affairs, September 1978.

Irrefutable Evidences of the Strategy of Aggression of the Vietnamese Annexationists and Swallowers of Territories.

Phnom Penh: Department of Press and Information of Ministry of Foreign Affairs, February 1978.

Note of the Ministry of Foreign Affairs of Democratic Kampuchea
(May 15, 1978).

Note of the Ministry of Foreign Affairs of the Socialist Republic of Viet Nam (June 6, 1978).

Speech by the Deputy Prime Minister in Charge of Foreign Affairs,
Ieng Sary, Chairman of the Delegation of Democratic Kampuchea
at the 33rd. Session of the United Nations General Assembly
(October 12, 1978).

Statement of the Government of Democratic Kampuchea to its Friends
Far and Near Across the Five Continents and to World Opinion
(December 31, 1977).

Statement of the Government of the Socialist Republic of Viet Nam
on the Relations Between Viet Nam and Kampuchea (February
5, 1978).

Statement of the Government of the Socialist Republic of Viet Nam
on the Vietnam-Kampuchea Border Issue (December 31, 1977).

Thailand, Ministry of Foreign Affairs. ASEAN Documents. Bangkok:
The Secretariat of Cabinet Printing Office, June 1978.

The Truth About Vietnam-China Relations over the Last Thirty Years.
Hanoi: Ministry of Foreign Affairs, Socialist Republic of
Viet Nam, 1979.

The Vietnam-Kampuchea Conflict (A Historical Record.) Hanoi: Foreign
Languages Publishing House, 1979.

Vietnam Courier. Kampuchea Dossier I. Hanoi: Vietnam Courier, 1978.

The Hoi in Vietnam Dossier. Hanoi: Foreign Languages Publishing
House, 1978.

เอกสารอื่น ๆ

- หนังสือ

เขียน ชีระวิทย์. จีนกับสังคมโลก. กรุงเทพมหานคร : ดวงกมล, ๒๕๑๔.

เค็คี, จอห์น เอฟ. ไทย พม่า ลาว และกัมพูชา. แปลและเรียบเรียงโดย

ภรณี กาญจนันธุ์ติ และชื่นจิตต์ อ่ำไพพรรณ. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์พิมพ์เนส, ๒๕๒๐.

จุลจักรพงษ์, พระองค์เจ้า. เจ้าชีวิต. พระนคร : คลังวิทยา, มกราคม ๒๕๐๕.

เชิดชาย เหลาหลา, พันเอก (พิเศษ), นรนิติ เศรษฐบุตร, และณรงค์ สิ้นสวัสดิ์.

การปกครองและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.

กรุงเทพมหานคร : แพริพิทยา, เมษายน ๒๕๑๔.

ถนอม อานามวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างไทย, เขมร และฉนวนในสมัยรัตนโกสินทร์

ตอนต้น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภา, ๒๕๑๖.

ธีรบุทท บุญมี. วิเคราะห์การต่อสู้ของพรรคลาวทอง. กรุงเทพมหานคร : ชมรม ๑๓,

มกราคม ๒๕๑๔.

มติชนและประชาชาติธุรกิจ, กองบรรณาธิการ. เขมร : แยกแล้วแยกอีก.

กรุงเทพมหานคร : ประพันธ์สาส์น, ๒๕๒๒.

รามคำแหง, มหาวิทยาลัย. คณะรัฐศาสตร์. การประชุมทางวิชาการ : การพิทักษ์

ผลประโยชน์ในทะเลของไทยกับกฎหมายทะเลแนวใหม่. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์พิมพ์เนส, ม.ป.ป.

วอลเตอร์ เอฟ เวลลา. แผ่นดินพระนั่งเกล้า ๆ. แปลโดย นิจ ทองโสภิต.

กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔.

สมชัย รั้ววิจิตร. ความขัดแย้งจีน-โซเวียตกับสงครามไม่ประกาศในอินโดจีน.

กรุงเทพมหานคร : ปณิธาน, กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒.

Buttinger, Joseph. The Smaller Dragon: A Political History of Vietnam.

New York: Frederick A. Praeger, Publishers, 1958.

- Cady, John F. Southeast Asia: Its Historical Development. New York: McGraw Hill Book, 1964.
- Caldwell, Malcolm. Cambodia in the Southeast Asian War. New York: Monthly Review Press, 1973.
- Cole, Allan B. ed. Conflict in Indo-China and International Repercussions: A Documentary History 1945-1955. Ithaca: Cornell University Press, 1956.
- Edmonds, I.G. The Khmers of Cambodia. New York: The Bobbs-Merrill Com., 1970.
- Fisher, Charles A. Southeast Asia: A Social, Economic and Political Geography. London: Mathuen & Co., 1964.
- Far Eastern Economic Review ASIA 1979 YEARBOOK. Hongkong: South China Morning Post, 1979.
- Gordon, Bernard K. The Dimensions of Conflict in South-East Asia. New Jersey: Prentice-Hall, 1971.
- Grant, Jonathan S. ed. Cambodia: The Widening War in Indochina. New York: Washington Square Press, 1971.
- Hall, D.G.H. A History of South-East Asia. 2d ed. London: MacMillan and Company, 1966.
- Hammer, Ellen J. The Struggle for Indochina. Stanford: Stanford University Press, 1954.
- Lamb, Alastair. Asian Frontiers. London: Pall Mall Press, 1968.
- Lancaster, Donald. The Emancipation of French Indochina. London: Oxford University Press, 1961.

- Teifer, Michael. Cambodia: The Search for Security. New York: Frederick A. Praeger, Publishers, 1967.
- Manich Jumsai, M.L. History of Thailand & Cambodia (From the Days of Ankor to the Present.) Bangkok: Chalemnit, November 1970.
- McLane, Charles B. Soviet-Asian Relations: Volume Two of Soviet-Third World Relations. London: Central Asian Research Centre, 1973.
- Nguyen Phut Tan. A Modern History of Viet-Nam (1802-1954). Saigon: Khai-Tri, [n.d.]
- Osborne, Milton E. Region of Revolt: Focus on Southeast Asia. Adelaide: The Griffin Press, 1970.
- _____ The French Presence in Cochinchina & Cambodia: Rule and Response (1859-1905). Ithaca: Cornell University Press, 1969.
- Pike, Douglas. Vietnam-Cambodia Conflict. Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, 1978. (Report prepared at the request of the Subcommittee on Asian and Pacific Affairs, Committee on International Relations of House of Representatives.)
- Polomka, Peter. Ocean Politics in Southeast Asia. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 1978.
- Prescott, J.R.V.; Collier, H.J.; and Prescott, D.F. Frontiers of Asia and Southeast Asia. Melbourne: Melbourne University Press, 1977.
- Provencher, Ronald. Mainland Southeast Asia: An Anthropological Perspective. Pacific Palisades, Cal: Goodyear Publishing, April 1975.

- Schrock, Joann L., et al. Minority Groups in the Republic of Vietnam.
 Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, June 1966.
- SEATO. The Cambodian Handbook. [n.p.: n.d.]
- _____. The Viet-Nam Handbook. [n.p.: n.d.]
- Smith, Roger M. Cambodia's Foreign Policy. Ithaca: Cornell University
 Press, 1966.
- Solomon, Robert L. Boundary Concepts and Practices in Southeast Asia.
 Santa Monica, Cal.: The RAND Corporation, December 1969.
- Steinberg, David J. Cambodia: its people, its society, its culture.
 Rev. ed. New Haven: HRAF Press, 1959.
- _____. In Search Southeast Asia: A Modern History. New York:
 Praeger Publishers, 1971.
- Tate, D.J.M. The Making of Modern South-East Asia, Vol. I: The
 European Conquest. Kuala Lumpur: Oxford University Press, 1971.
- Taylor, Alice. Southeast Asia. Newton Abbot: David & Charles, 1972.
- Taylor, Jay. China and Southeast Asia: Peking's Relations with
 Revolutionary Movements. 2d. ed. New York: Praeger Publishers,
 1976.
- The American University, Foreign Area Studies. Area Handbook for
 Cambodia. Washington D.C.: U.S. Government Printing Office,
 1968.
- The Committee of Concerned Asian Scholars. The Indochina Story.
 New York: Pantheon Books, 1970.
- Thompson, Virginia and Adloff, Richard. Minority Problems in
 Southeast Asia. Stanford: Stanford University Press, 1955.

U.S. Army, Foreign Areas Studies Division. U.S. Army Area Handbook for Cambodia. Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, April 1963.

U.S. Army Area Handbook for Vietnam. Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, October 1964.

Whitaker, Donald P. Area Handbook for the Khmer Republic (Cambodia). Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, 1973.

Zasloff, Joseph J., et al. Indochina in Conflict. Massachusetts: Lexington Books, 1972.

- บทความ

"การแข่งขันทางการทูตในเอเชีย." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๕-๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๑): ๑๓๕๒-๑๓๕๘.

"การประชุมสุดยอดระดับประมุขรัฐบาลของประเทศอาเซียนครั้งที่ ๒." สยามจดหมายเหตุ ๒ (๕-๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๐): ๘๗๗-๘๘๓.

"การฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนาม." สยามจดหมายเหตุ ๒ (๒-๘ ธันวาคม ๒๕๒๐): ๑๓๖๓-๑๓๖๔.

"การฟื้นฟูสัมพันธภาพกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๒๗ มกราคม-๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑): ๑๑๓-๑๑๖.

"การเมืองในอินโดจีน." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๑๓-๑๕ มกราคม ๒๕๒๑): ๖๔-๗๑.

"กัมพูชา-อาเซียน: มิตรโลกดีกว่าศัตรูโลก." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕ (๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๑): ๑๕-๑๖.

"เขตสันติภาพของเวียดนาม: ข้อเสนอใหม่ของนายเจ้าเกา." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕ (๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๑): ๑๒-๑๓.

"เขมรบรรพชน : ระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๔

(๑๕ มกราคม ๒๕๒๑) : ๑๒-๑๓.

"เขมร-เวียคนาม : สงครามชายแดนยังไม่สิ้น." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๔

(๓๐ เมษายน ๒๕๒๑) : ๑๑-๑๔.

"ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศอินโดจีน." สยามจดหมายเหตุ ๒

(๒๑-๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๐) : ๑๑๘๘-๑๑๘๘.

ชนะ สมุทวนิช, พล.ต.ต. "ความคิดเห็นเพิ่มเติมบทความเรื่องความสัมพันธ์ของ
ขบวนการคอมมิวนิสต์และกลุ่มผู้นำอินโดจีน." วารสารสังคมศาสตร์ ๑๕

(มิถุนายน-กันยายน ๒๕๒๑) : ๒๒-๔๕.

ชุมพล เลิศรัฐการ. "ความสัมพันธ์ของขบวนการคอมมิวนิสต์และกลุ่มผู้นำอินโดจีน."

วารสารสังคมศาสตร์ ๑๕ (มิถุนายน-กันยายน ๒๕๒๑) : ๑-๒๑.

ชูชาติ กังวาลกิจมงคล. "เวียคนาม : สงครามที่ยืดเยื้อหรือสันติภาพที่ยืนยาว."

จุลสารชุดเบื้องหลังเหตุการณ์ปัจจุบัน ๔๐ (เมษายน ๒๕๑๖) : ๑-๓๓.

"ทหารกัมพูชารุกไล่คนไทยและสังหารประชาชนไทย." สยามจดหมายเหตุ ๒

(๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐) : ๑๑๘-๑๒๐.

"ทฤษฎีสามโลกกับปัญหาเวียคนามรุกรานกัมพูชา." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕

(๒๑ มกราคม ๒๕๒๑) : ๑๐-๑๒.

"นายกรัฐมนตรียเวียคนามเยือนไทย." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๘-๑๔ กันยายน ๒๕๒๑) :

๑๐๑๓-๑๐๑๘.

"นโยบายต่างประเทศของจีนในเอเชียอาคเนย์." สยามจดหมายเหตุ ๓

(๒๔ กุมภาพันธ์-๒ มีนาคม ๒๕๒๑) : ๒๓๐-๒๓๘.

"บันทึกข่าวต่างประเทศ." สยามจดหมายเหตุ ๒ (๒๒-๒๔ กรกฎาคม ๒๕๒๐) :

๘๓๕-๘๓๖; สยามจดหมายเหตุ ๓ (๖-๑๒ มกราคม ๒๕๒๑) : ๔๑ ;

(๒๐-๒๖ มกราคม ๒๕๒๑) : ๘๗ ; (๒๔ กุมภาพันธ์-๒ มีนาคม ๒๕๒๑) :

๒๓๗ ; (๒๓-๒๙ มิถุนายน ๒๕๒๑) : ๗๑๓ ; (๗-๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๑) :

๗๗๘.

- ผู้สื่อข่าวพิเศษ. "สงครามในกัมพูชา : ผลกระทบต่อประเทศไทย." สยามรัฐ
สัปดาห์วิจารณ์ ๒๕ (๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๑๗-๒๑.
- ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช. "ข้างสังเวียน." สยามรัฐ (๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗;
 (๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๓
 กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๕ กุมภาพันธ์
 ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) :
 ๗ ; (๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ;
 (๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๒๓
 กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗.
- "รัฐมนตรีช่วยว่าการต่างประเทศ เวียดนามแวะเยือนไทย." สยามจดหมายเหตุ ๓
 (๓๐ มิถุนายน-๖ กรกฎาคม ๒๕๒๑) : ๓๓๓-๓๓๘.
- "รองนายกรัฐมนตรีกัมพูชาเยือนประเทศไทย." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๑๔-๒๐
 กรกฎาคม ๒๕๒๑) : ๓๔๑-๓๔๔.
- "รองนายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีนเยือนไทย." สยามจดหมายเหตุ ๓
 (๓-๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๑) : ๑๒๓๓-๑๒๔๒.
- "เวียดนาม-กัมพูชา : ทำไมเวียดนามต้องรุกรานกัมพูชา." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕
 (๒๑ มกราคม ๒๕๒๒) : ๑๒-๑๔.
- "เวียดนาม-กัมพูชา : ปฏิบัติการรุกของคิวบาตะวันออก." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕
 (๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๑) : ๑๒-๑๓.
- "เวียดนามกล่าวหาว่ากัมพูชาละเมิดสิทธิมนุษยชน." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕
 (๒๑ มกราคม ๒๕๒๒) : ๑๔-๑๕.
- "เวียดนาม-อาเซี่ยน : อนาคตที่อยู่ใกล้เกินเอื้อม." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕
 (๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๑) : ๑๕-๑๖.
- "สงครามการทูต : ถนนทุกสายมุ่งสู่กรุงเทพฯ." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕
 (๑ ตุลาคม ๒๕๒๑) : ๔-๖.

"สงครามเขมร-เวียดนาม : ถึงคราด้พิทักษ์จะสำแดงเดช." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๘
(๘ มกราคม ๒๕๒๑) : ๘-๙.

"สถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๓-๙ มีนาคม ๒๕๒๑) :
๒๕๗-๒๕๘.

Bonovia, David. "The Climax of a Bad Dream." Far Eastern Economic Review 99 (January 13, 1978): 13.

"Border Fighting and Negotiations 1975-1976." Keessing's Contemporary Archives XXIV (October 27, 1978): 29270.

Chanda, Nayan. "All at Sea Over the Deeper Issue." Far Eastern Economic Review 99 (February 3, 1978): 23.

_____ "Anatomy of the Conflict." Far Eastern Economic Review 99
(January 13, 1978): 11-15.

_____ "Cambodia-Vietnam Relations: Peace Prospects Grow Dim."
Far Eastern Economic Review 99 (February 3, 1978): 22-23.

_____ "Clash of Steel Among the Comrades." Far Eastern Economic Review 99 (January 13, 1978): 10-11.

_____ "Hanoi Prepares for the Worst." Far Eastern Economic Review 99
(February 24, 1978): 10.

_____ "Insights on Hanoi's War Aims." Far Eastern Economic Review 100
(April 21, 1978): 18-19.

_____ "The Bloody Border: Vietnam Prepares for a Long War."
Far Eastern Economic Review 100 (April 21, 1978): 17-22.

_____ "The Pieces Begin to Fit." Far Eastern Economic Review 99
(October 21, 1977): 20-24.

_____ "Vietnam Steps up the Peace." Far Eastern Economic Review 99
(December 30, 1977): 6.

- Chandler, David P. "Changing Cambodia." Current History 59
(December 1970): 333-338.
- "Chinese Support for Cambodia." Keesing's Contemporary Archives
XXIV (October 27, 1978): 29275.
- "Diplomatic Relations Broken off by Cambodia." Keesing's
Contemporary Archives XXIV (October 27, 1978): 29271-29272.
- "Foreign Visits by Mr. Ieng Sary-Establishment of State Trading
Company." Keesing's Contemporary Archives XXIV (February 3,
1978): 28807.
- Hammer, Ellen J. "Indochina: Communist but Nonaligned." Problems of
Communism XXVII (March-April 1978): 1-17.
- Hatcher, Dave. "Cambodia vs. Vietnam-A Mismatch." Far Eastern
Economic Review 99 (January 13, 1978): 14-15.
- "Intensification of Border Fighting, March to December 1977."
Keesing's Contemporary Archives XXIV (October 27, 1978):
29271.
- "Internal Conditions-Flight of Refugees." Keesing's Contemporary
Archives XXIV (February 3, 1978): 28805.
- Jackson, Karl D. "Cambodia 1977: Gone to Pot." Asian Survey XVIII
(January 1978): 76-90.
- Leighton, Marian Kirsch. "Perspectives on the Vietnam-Cambodia
Border Conflict." Asian Survey XVIII (May 1978): 448-457.
- Leifer, M. "Cambodia and Her Neighbours." Pacific Affairs XXXIV
(Winter 1961-1962): 361-374.
- _____ "Post Mortem on the Third Indochina War." The World Today 35
(June 1979): 249-258.

- May, Clifford D. and Jensen, Holger. "Indochina: Hit and Run." Newsweek XCII (February 27, 1978): 8.
- McLane, Charles B. "USSR Policy in Asia." Current History 49 (October 1965): 214-220.
- Nations, Richard. "A Nervous Neighbour Watches." Far Eastern Economic Review 101 (July 14, 1978): 16-17.
- _____ "Thailand Braves the Border Minefield." Far Eastern Economic Review 99 (February 10, 1978): 10-11.
- Osborne, Milton. "Cambodia: The Lessons of History." Far Eastern Economic Review 103 (February 2, 1979): 18-19.
- _____ "Kampuchea and Viet Nam: A Historical Perspective." Pacific Community 9 (April 1978): 249-263.
- "Reactions of other Communist Countries." Keesing's Contemporary Archives XXIV (October 27, 1978): 29275-29276.
- Richardson, Michael. "How the Five See Indochina." Far Eastern Economic Review 99 (December 30, 1977): 7-8.
- Samphan, Khieu. "Cambodia's Economy and Problems of Industrialization." Translated by Laura Summers. Indochina Chronicle (September-November 1976): 2-26.
- "Vietnamese Peace Proposals Rejected by Cambodia." Keesing's Contemporary Archives XXIV (October 27, 1978): 29273-29274.

ภาคผนวก ก.

สรุป เหตุการณ์สำคัญในกรณีพิพาทชายแดนกัมพูชา-เวียดนาม

ปี ๒๕๑๘ (ค.ศ. ๑๙๗๕)

เมษายน

ฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้รับชัยชนะในกัมพูชาและเวียดนามใต้

เมษายน-พฤษภาคม

มีการปะทะกันระหว่างทหารกัมพูชากับเวียดนาม เวียดนามกล่าวหาว่า กัมพูชาว่า โจมตีเพื่อพยายามยึดครอง เกาะพูกวก และเตาจู และยังบุกรุกเข้าไปในเขตจังหวัดฮาเตียน และเทียนห์ ส่วนกัมพูชาก็กล่าวหา เวียดนามว่า พยายามแย่งชิง เกาะหวาย และบุกรุกเข้าไปในเขตจังหวัดรัตนคีรี และมณฑลคีรี

มิถุนายน

พล พต ได้นำคณะผู้แทนไปยังฮานอย เพื่อเจรจาเรื่องการแย่งชิง เกาะหวาย แต่ก็ไม่อาจทำความตกลงกันได้ นอกจากนี้ตั้งเจ้าหน้าที่ติดชายแดนเพื่อพิจารณาเรื่องข้อพิพาทชายแดน

สิงหาคม

เลขาธิการคณะผู้แทนไปยังพนมเปญ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างมิตรภาพและพยายามป้องกันมิให้สถานการณ์ชายแดนเลวร้ายลงไปอีก

ธันวาคม

กัมพูชายังคง เข้าไปโจมตีดินแดนเวียดนามแถบที่ราบสูงภาคกลาง และกัมพูชากล่าวหาว่า เวียดนามสนับสนุนให้มีการรัฐประหารในกัมพูชาแต่ไม่สำเร็จ

ปี ๒๕๑๙ (ค.ศ. ๑๙๗๖)

พฤษภาคม

มีการประชุมที่พนมเปญ เพื่อเตรียมการประชุมผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ เวียดนามกับกัมพูชาในเดือนมิถุนายน แต่ก็ไม่ได้จัดขึ้น

ปี ๒๕๒๐ (ค.ศ. ๑๙๗๗)

๓๐ เมษายน

เวียดนามอ้างว่ากองทัพกัมพูชาโจมตีจังหวัดฮาเตียน และ
โจมตีอย่างรุนแรง เพื่อปล้นและสร้างความปั่นป่วนให้แก่เขต
เศรษฐกิจใหม่ของ เวียดนาม และกล่าวหาว่ากองทัพ
กัมพูชาจะ เปิดดินแดนเวียดนามหลายครั้งมาตั้งแต่วันที่

มิถุนายน

สถานอภัยและพนมเปญได้มีหนังสือโต้ตอบกันเกี่ยวกับสงคราม
ชายแดน เวียดนามอ้างว่าได้เสนอให้ยุติสงครามและเปิด
การเจรจาขึ้นแต่กัมพูชาปฏิเสธข้อเสนอนี้ และมีรายงานว่า
เวียดนามพยายามผลักดันให้จีนเข้าช่วยไกล่เกลี่ย แต่ไม่มีผล

กันยายน-พฤศจิกายน

เวียดนามอ้างว่า กองทัพกัมพูชาโจมตีเวียดนามอย่างรุนแรง
ในบริเวณจังหวัดเทียนนัท เวียดนามได้ส่งนายพลโวเหงียนเกียบ
มาควบคุมบัญชาการโจมตีตอบโต้กัมพูชา แต่พยายามไม่ทำการ
โจมตีลึกเข้าไปในดินแดนกัมพูชาเกินกว่า ๑๐ ไมล์ มีรายงานว่า
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศเวียดนามไปปักกิ่ง
เพื่อหาทางเจรจากับกัมพูชา แต่ไม่สำเร็จ (เรื่องนี้ไม่มีการ
ยืนยันจากฝ่ายกัมพูชาหรือเวียดนาม) ในเดือนพฤศจิกายน
เวียดนามจึงขยายการปฏิบัติการออกไปกว้างขวางและรุนแรง
มากขึ้นด้วย

๒๕ ธันวาคม

คณะกรรมการถาวรของสภาผู้แทนราษฎรแห่งกัมพูชาได้เปิดประชุม
เป็นพิเศษ เพื่อพิจารณาสถานการณ์สู้รบตามชายแดนระหว่าง
กัมพูชา กับ เวียดนาม และได้มีมติเห็นชอบให้รัฐบาลออกแถลงการณ์
ประกาศไต่หนานาชาติได้ทราบถึงสงครามครั้งนี้

๓๑ ธันวาคม

รัฐบาลกัมพูชาออกแถลงการณ์แจ้งสถานะสงครามที่เกิดขึ้นกับ
เวียดนาม และประกาศตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับ
เวียดนาม เป็นการชั่วคราวจนกว่ากองทัพเวียดนามจะ

ถอนตัวออกไปจากดินแดนกัมพูชาและมีการฟื้นฟูบรรยากาศ
 แห่งมิตรภาพระหว่างประเทศทั้งสองขึ้นมาใหม่แล้ว และ
 ในวันเดียวกันนั้น รัฐบาลเวียดนามก็ได้ออกแถลงการณ์
 ปฏิเสธขอลาวหาทาง ๆ ของกัมพูชา และกล่าวว่าเวียดนาม
 พร้อมที่จะยุติข้อขัดแย้งกับกัมพูชาบนพื้นฐานของการเคารพใน
 บูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน

ปี ๒๕๒๑ (ค.ศ. ๑๙๗๘)

๕ กุมภาพันธ์

เวียดนามได้ยื่นแถลงการณ์ถึงกัมพูชา เสนอแผนสันติภาพ
 ตามประการ เพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งในความสัมพันธ์ระหว่าง
 ประเทศทั้งสอง

๖ กุมภาพันธ์

กระทรวงการต่างประเทศเวียดนามได้ส่งสำเนาแถลงการณ์
 ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๘ ไปยังเลขาธิการ
 สหประชาชาติ ขอร้องให้จัดทำเป็นเอกสารสหประชาชาติ
 แจกจ่ายไปยังประเทศสมาชิกสหประชาชาติด้วย

๘ กุมภาพันธ์

๑๐ เมษายน

กัมพูชาปฏิเสธแผนสันติภาพสามประการของเวียดนาม
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเวียดนามส่งบันทึก
 ถึงรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายกิจการต่างประเทศของกัมพูชาโดย
 ผ่านเอกอัครราชทูตลาวประจำพนมเปญ ย้ำถึงข้อเสนอสันติภาพ
 ของเวียดนามและเรียกร้องให้เปิดการเจรจา
 ในทันที ฝ่ายกัมพูชาปฏิเสธที่จะรับบันทึกนั้น

๑๕ พฤษภาคม

กัมพูชายื่นข้อเสนองื่อนไขสี่ประการที่กัมพูชาจะยินยอม
 เปิดการเจรจากับเวียดนาม ซึ่งเวียดนามแถลงว่า เงื่อนไข
 สี่ประการดังกล่าวเป็นการปฏิเสธการเจรจา

๖ มิถุนายน

เวียดนามยื่นข้อเสนอนี้ใหม่อีกฉบับหนึ่ง

๑๗ มิถุนายน

กัมพูชาแถลงปฏิเสธข้อเสนอของเวียดนามอีก และยืนยันให้
เวียดนามถอนทหารออกจากดินแดนกัมพูชาทั้งหมดก่อนเท่านั้น
จึงจะยินยอมเจรจาด้วย

๒ ธันวาคม

วิทยุฮานอยได้โฆษณาคำประกาศของ "แนวร่วมประชาชาติ
เพื่อการกู้ชาติกัมพูชา" ซึ่งอ้างว่าก่อตั้งขึ้นในเขตปลดปล่อย
ในดินแดนกัมพูชา ได้กำหนดนโยบายไว้ ๑๑ ประการ และ
แสดงว่ามีเป้าหมายที่จะโค่นล้มรัฐบาลพล พต

๒๕ ธันวาคม

"กองทัพ" ของแนวร่วมประชาชาติเพื่อการกู้ชาติกัมพูชาได้
ได้เริ่มโจมตีเมื่อสำคัญ ๆ ของกัมพูชาใกล้ชายแดนอย่าง
รุนแรงหลายเมือง และมุ่งหน้าสู่พนมเปญอย่างรวดเร็ว

ปี ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๗ มกราคม

วิทยุฮานอยประกาศว่า กองทัพของแนวร่วมประชาชาติเพื่อ
การกู้ชาติกัมพูชาสามารถเข้ายึดพนมเปญไว้ได้แล้ว และ
สามารถควบคุมพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ไว้ได้กว่าครึ่งประเทศ
ส่วนคณะรัฐบาลของพล พต ได้หลบหนีออกจากพนมเปญไป
และประกาศว่าจะทำสงครามกองโจรต่อสู้กับรัฐบาลหุ่นของ
เวียดนามต่อไป

๘ มกราคม

วิทยุของแนวร่วมประชาชาติเพื่อการกู้ชาติกัมพูชาได้
ออกกระจายเสียงประกาศย้ำเรื่องการยึดพนมเปญ และ
ได้ประกาศจัดตั้ง "สภาปฏิวัติประชาชน" ประกอบด้วยสมาชิก
๘ คน ทำหน้าที่เป็นรัฐบาลชั่วคราวของกัมพูชา

ภาคผนวก ข.

แถลงการณ์ของรัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย
ถึงมิตรประเทศทั้งไกลและใกล้ทั่วทั้งห้าทวีปและระหัดมาชนโลก
(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

โดยที่กองทัพสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้กระทำกรำโจมแสดงการก้าวร้าวและรุกรานต่อดินแดนของกัมพูชาประชาธิปไตยซ้ำแล้วซ้ำเล่าตามกระบวนการบอย่างขนานใหญ่เป็นสงครามที่ไม่ได้ประกาศซึ่งได้มีการวางแผนไว้แล้ว รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยจึงมีคำแถลงการณ์ดังต่อไปนี้

๑. นับแต่เดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๗๗ ทหารราบหลายกองพลของกองทัพกสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามที่ส่งมาจากฮานอยพร้อมด้วยรถหุ้มเกราะนับร้อยคันและปืนใหญ่ขนาดหนักอีกหลายกระบอก ในบางครั้งก็มีการสนับสนุนทางอากาศ ได้โจมตีกัมพูชาประชาธิปไตยเพื่อปล้นสะดมข้าวเปลือกในตระเปียง (Trapeang) ฟลอง (Phlong) สะตุง (Stung) เกรก (Krek) และเมมท (Memot) ซึ่งอยู่ทางตะวันออกของประเทศ ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๗๗ กองทัพกสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามก็โจมตีจังหวัดสวายเรียง รุกล้ำเข้ามาหลายกิโลเมตรในเขตอำเภอรุมควด (Rumdoul) ประซอต (Prasaut) กำปงราว (Kampong Rau) และจันเตรีย (Chantrea) ในเดือนธันวาคม ๑๙๗๗ กองกำลังเวียดนามได้โจมตีอีกในเขตอำเภอเกาะอันเดท (Koh Andet) และคีร์วังส์ จังหวัดตาแก้ว และอำเภอกำปงตราซ (Kampong Trach) จังหวัดกัมโปต เพื่อที่จะแย่งชิงข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ และสังหารประชาชน ขณะเดียวกัน กองทัพเวียดนามก็ได้ก่อกวนและระดมยิงสถานที่ต่าง ๆ ในดินแดนกัมพูชาที่อยู่ใกล้กับพรมแดนกัมพูชา-เวียดนาม ในจังหวัดรัตนคีรี มณฑลคีรี กระแจะ เปรียเวง และกันดาลเป็นประจำ ในระหว่างการ

โจนคี กองทหารของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามก็ปล้นพื้นที่นาประมาณ ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ เฮกแตร์ จากประชาชนในเขตกระเปียง พลอง สะตุง เกรก และเมมทกว่า ๔,๐๐๐ เฮกแตร์ ในจังหวัดสวายเวียง กว่า ๒,๐๐๐ เฮกแตร์ ในเกาะอันเคท และคีรีวงค์ จังหวัดตาแก้ว ในการรุกรานเข้ามาในดินแดนกัมพูชา กองทัพสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้นำชาวญวนนับพันคนในแต่ละแห่ง เขาไปรวบรวมชนชาวสารและชาวเปลือกหลายพันคนของประชาชนกัมพูชากลับไป ยิ่งไปกว่านั้นผู้รุกรานชาวญวนยังพยายามบ่อนทำลายเศรษฐกิจของกัมพูชาโดยทำลายสวนยางและจุดไฟเผาป่า พวกนี้ระดมยิงประชาชน จุดไฟเผาบ้านเรือน ทำร้ายและข่มขืนผู้หญิง อาชญากรรมเหล่านี้คล้ายคลึงหรือ เลวร้ายยิ่งกว่าอาชญากรรมในอดีตที่ก่อขึ้นโดยทหารรับจ้างรัฐบาลเหี้ยว-กี และโดยเกาหลีใต้

การคุกคามดินแดนกัมพูชาประชาธิปไตย เป็นไปอย่างป่าเถื่อนที่สุดและสร้าง ความสูญเสียมหาศาลให้แก่ประชาชนกัมพูชา กองทัพผู้รุกรานอินโหดเหี้ยมได้แสดงความมุ่งหมายที่แท้จริงต่อกัมพูชาประชาธิปไตยและประชาชนผู้บริสุทธิ์ ยังมีเหตุการณ์อีกมากมายเกี่ยวกับอาชญากรรมเช่นนี้ ประชาชนกัมพูชาไม่สามารถอดทนต่อไป จึงตอบโต้อย่างกล้าหาญ ชัยโลกกองทหาร เวียดนามผู้รุกรานและโคชัชชนะครั้งแล้วครั้งเล่าในสมรภูมิ

๒. อะไร เป็นแรงผลักดันเบื้องหลังการที่กองทัพสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รุกราน ทำลาย และปล้นสะดมดินแดนของกัมพูชาประชาธิปไตยและประชาชนกัมพูชาผู้บริสุทธิ์

พยานหลักฐานที่ปฏิเสธไม่ได้และแนวยุทธศาสตร์ของ เวียดนามแสดงว่า เวียดนาม เป็นอย่างที่จะกล่าวต่อไปนี้

ในชั้นแรก กองทหารเวียดนามรุกรานกัมพูชาและปล้นข้าว ฝูงสัตว์ และ เบ็ด ไก่ไปเพื่อบรรเทาปัญหาขาดแคลนอาหารของตน โดยใช้คำขวัญว่า "ต่อสู้กับกัมพูชาหรือไม่ ก็อดตาย" และ "ไปยังกัมพูชาเพื่อแย่งข้าวมา แล้วก็จะมีโอกาสสู้อยู่รอด" พวกนี้ยังได้ ทำลายพืชผล หนุ่บ้าน เศรษฐกิจของประชาชนกัมพูชา และสร้างอุปสรรคนานับประการเพื่อ

ชีวิตว่างกับพู่ชาประชาชนไทยไม่ให้ดำรงอยู่ในความสงบสุข และชีวิตว่างประชาชน
กับพู่ชาจากการยกระดับฐานะการดำรงชีวิตและสร้างประเทศให้เป็นเอกราชมีอำนาจ
อธิปไตยและสามารถพึ่งตนเองได้ สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องปูทางสำหรับสาธารณรัฐสังคมนิยม
เวียดนามจะรุกราน ยึดครอง ผนวก และกลืนกินแดนกับพู่ชาอย่างง่ายคายทั้งในปัจจุบัน
และในอนาคต

แต่แรงจูงใจสูงสุดก็คือสิ่งที่สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เคยกำหนดแนวทาง
ไว้นานมาแล้วที่จะทำให้กับพู่ชาเป็นสมาชิกหนึ่งในสหพันธอินโดจีน และเป็นทาสของเวียดนาม

เพื่อที่จะบรรลุถึงแนวทางยุทธศาสตร์ดังกล่าว เวียดนามพยายามกดดันและข่มขู่
กับพู่ชาตลอดทศวรรษที่ผ่านมา และทำการยั่วยุตลอดมา เพื่อชีวิตว่างไม่ให้มีเอกราช
และอธิปไตยอย่างสมบูรณ์และบังคับให้ต้องเข้าร่วมในสหพันธอินโดจีนที่อยู่ใต้อิทธิพลเวียดนาม
เพื่อที่จะผนวกและกลืนกินแดนกับพู่ชา เป้าหมายนี้อาจจะบรรลุภายในเวลาสามสิบปี
เป็นอย่างมาก โดยการอพยพชาวญวนปีละห้าแสนถึงหนึ่งล้านคนเข้ามาในกับพู่ชา เพื่อที่ชาว
ญวนจะเป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศไป

๓. ทั้งที่มีการกระทำเหล่านี้ ความปรารถนาของกับพู่ชาที่จะอยู่ร่วมกับ
เพื่อนบ้านด้วยมิตรภาพทำให้เรารักษาท่าทีอย่างรอบคอบและฉลาด รวมทั้งกระทำหลายอย่าง
เพื่อสร้างและกระชับความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกับเวียดนาม แต่กับพู่ชาก็ยังคงมีน้อยอยู่เสมอใน
เรื่องเอกราช อธิปไตย การพึ่งตนเอง การรักษากฎเกียรติยศ และความภาคภูมิใจของชาติและ
ประชาชน เวียดนามได้ตอบสนองท่าทีที่ถูกต้องของกับพู่ชาโดยการให้สัตยาบันและก่อ
อาชญากรรมต่าง ๆ เช่น การช่วยจัดตั้งพรรคของชาวเขมรผู้ทรยศในความควบคุมของ
เวียดนาม เพื่อบอนทำลายพรรคคอมมิวนิสต์กับพู่ชา ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๕ มาแล้ว เมื่อ
กองทัพเวียดนามเข้ามาหลบภัยในดินแดนกับพู่ชา และโดยเฉพาะหลังการรัฐประหาร
๑๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๐ เวียดนามได้รวบรวมพวกนักเลงหัวไม้เข้าเป็นกองกำลังของ
ชาวเขมร เพื่อให้เป็นเครื่องมือดำเนินงานในกับพู่ชาและทำหน้าที่ค้ำจุนการบริหารในกับพู่ชา
เวียดนามหวังจะให้กองกำลังเหล่านี้ต่ออำนาจปฏิวัติของกับพู่ชาภายใต้การนำของพรรค

คอมมิวนิสต์กัมพูชาและโจมตีกัมพูชา แบ่งแยกและทำลายกองทัพปฏิวัติกัมพูชา เป็นต้น
 แต่จากปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ถึง ๑๙๗๕ กองทัพปฏิวัติประชาชนกัมพูชาทำลายแผนการของ
 เวียดนามแผนแล้วแผนเล่าและสามารถได้รับชัยชนะในที่สุด เมื่อ ๑๗ เมษายน ค.ศ.
 ๑๙๗๕ ภายใต้การนำอันถูกต้องของพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา อย่างไรก็ตาม ทันทีที่
 สามารถปลดปล่อยกัมพูชา กองทัพเวียดนามได้โจมตีและยึดครอง เกาะหวายของกัมพูชา
 และพร้อมกันนั้นก็ยึดและลวงลำดินแดนกัมพูชา ตั้งแต่ ๐.๑ เมตร จนถึง ๑๐ กิโลเมตร
 เวียดนามผู้รุกรานได้ระดมยิงดินแดนตามชายแดนของกัมพูชาประชาธิปไตย ยึดครองดินแดน
 กัมพูชาประชาธิปไตยและส่งผู้คนเข้าไปตั้งถิ่นฐานโดยไม่ได้รับอนุญาตในหลายท้องที่ในจังหวัด
 รัตนคีรี และมณฑลคีรีในภาคตะวันออก และภาคตะวันตกเฉียงใต้ของกัมพูชา ดินแดน
 เหล่านี้เป็นของกัมพูชาและเพียงแต่ให้กองกำลังเวียดนามเข้าไปหลบซ่อนได้ในระหว่างปี
 ค.ศ. ๑๙๖๕ ถึง ๑๙๗๕ เพราะไม่มีเขตปลดปล่อยของตนเองในเวียดนามใต้เท่านั้น
 พวกนี้ไม่รู้จักดำเนินในบุญคุณเหมือนกับพวกจร เข

นับแต่สมัยการต่อสู้กับจักรวรรดินิยมฝรั่งเศส ผู้นำเวียดนามใต้พร่ำสอน
 เจ้าหน้าที่ของพรรคและทหาร เกี่ยวกับการบังคับให้กัมพูชาให้เข้าร่วมในสหพันธอินโดจีน
 ถ้าไม่สามารถทำให้สำเร็จแล้ว เวียดนามก็จะไม่มีทางเป็นมหาอำนาจในเอเชียตะวันออกเฉียง
 ใต้ได้ แม้แต่ปัจจุบันก็ยังคงพร่ำสอนประชาชนของตนว่ากัมพูชาเป็นศัตรูหลักของ
 เวียดนามและจะต้องเอาชนะกัมพูชาให้ได้ไม่ว่าจะต้องสูญเสียไปเท่าใด นี่เป็นจุดยืนและ
 แนวทางการเมืองของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ และ ๑๙๗๖ เจ้าหน้าที่เวียดนามยังคงดำเนินการก้าวร้าว
 และก่อกองการรบต่อไปอย่างไม่ลดละ พยายามก่อกองการรัฐประหารโค่นล้มรัฐบาลกัมพูชา
 ประชาธิปไตยโดยอาศัยพวกปฏิกริยาที่เป็นลูกสมุนของเวียดนาม กัมพูชาประชาธิปไตย
 พยายามอดทนต่อเหตุการณ์เหล่านั้นและพยายามทุกวิถีทางที่จะแก้ปัญหาอย่างที่มีเกียรติกระทำ
 แต่เวียดนามได้แปลความหมายของมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวเป็น เครื่องแสดง
 ถึงความหวาดกลัว จึงทำทุกอย่างเพื่อข่มขู่และกดดันกัมพูชาประชาธิปไตย

๔. ในปี ค.ศ. ๑๙๙๕, ๑๙๙๖ และ ๑๙๙๗ เวียดนามได้ทำการเคลื่อนไหวทางการทูตหลายประการ เพื่อให้ร้ายกัมพูชาประชาธิปไตย รวมทั้งหลอกลวงประชาชนให้หลงเชื่อว่กัมพูชาประชาธิปไตยเป็นตัวการก่อเรื่องและรุกรานเวียดนาม เวียดนามหวังว่าความเคลื่อนไหวนี้ซึ่งดำเนินไปตามแผนการที่กำหนดไว้แล้ว เป็นอย่างดีจะตบตามติมหาชนโลก โศดเคี้ยวกัมพูชาประชาธิปไตย และวางแนวทางสำหรับการรุกรานด้วยกำลังต่อกัมพูชาประชาธิปไตย

๕. แม้จะมีอาชญากรรมเหล่านี้ กัมพูชาประชาธิปไตยยังคงยึดมั่นในนโยบายที่จะรักษาความสัมพันธ์ฉันมิตรกับเวียดนามและแก้ปัญหาด้วยวิธีทางมิตรภาพ ซึ่งกัมพูชาเชื่อว่าเป็นเพียงวิธีเดียวที่จะนำไปสู่ขอบุติของปัญหาของทั้งสองประเทศ ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๙๕ หลังการปลดปล่อยกัมพูชา แม้วาเวียดนามจะรุกรานเกาะหวาย และกัมพูชากำลังเผชิญกับปัญหายากลำบากต่าง ๆ นานับประการ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา และรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายกิจการต่างประเทศ ได้นำคณะผู้แทนของพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาไปยังฮานอย เป้าหมายของการเยือนครั้งนี้ก็คือการตกลงปัญหาชายแดนกับเวียดนาม โดยยึดหลักการเคารพในเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน ไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน ไม่ละเมิดดินแดนของกันและกัน ด้วยความเสมอภาคกัน และตามข้อตกลงปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ระหว่างรัฐบาลกัมพูชากับแนวร่วมแห่งชาติปลดปล่อยเวียดนามใต้ แต่ในโอกาสนั้นฝ่ายเวียดนามไม่เอาใจใส่ต่อความปรารถนาดีของฝ่ายกัมพูชา ไม่ได้ให้ความสนใจแกขอเสนอใด ๆ ของกัมพูชา ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๙๖ โดยที่ยังหวังว่าจะสามารถตกลงปัญหาชายแดนกัมพูชา-เวียดนามด้วยวิธีทางมิตรภาพ รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยเชิญให้ฝ่ายเวียดนามเปิดการเจรจาที่พนมเปญ ฝ่ายเวียดนามมายังกัมพูชาด้วยทัศนคติที่เป็นปฏิปักษ์และไม่มีความต้องการจะแก้ไขปัญหาพรมแดน พวกนี้เห็นว่าเป็นการถอมตัวลงมา เพราะรัฐบาลกัมพูชาขอรองให้มาเจรจาทั้งที่ไม่ปรารถนาจะเข้าสู่โต๊ะเจรจาแต่อย่างใด ความปรารถนาดีและมิตรภาพของฝ่ายกัมพูชาในระหว่างการเจรจามีความหมายว่าเราได้ชี้แ่แผ่ม เอกสารเก่า ๆ เช่นเรื่องเกี่ยวกับเกาะตรัง และหมู่เกาะอื่น ๆ รวมทั้งดินแดน

เขมรคำ ซึ่งความจริง เป็นของกัมพูชาแต่จักรวรรดินิยมฝรั่ง เสียดีครอง เป็นอาณานิคม ที่เรียกโคชินจีน อยากรู้ก็ตาม ฝ่ายเวียดนามพยายามที่จะแก้ไข เส้นเขตแดนกัมพูชา- เวียดนาม โดยเฉพาะเส้นเขตแดนในทะเลตามโครงการผนวกน่านน้ำขนาดใหญ่ของ กัมพูชา ผู้แทนเวียดนามได้ปฏิเสธตรง ๆ ต่อเส้นเขตแดนที่ฝ่ายเวียดนามได้รับรองอย่าง มั่นคง เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ว่า เวียดนามคัดค้านใจ เช่นนั้นก็เพราะถูกกดดันจากปัญหา สงครามกับจักรวรรดินิยมอเมริกัน ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๗ ท่านหนึ่ง เวียดนาม ยังคงรุกรานกัมพูชา และขณะเดียวกันก็ทำเป็นว่าต้องการ เจรจากับฝ่ายกัมพูชา เพื่อที่จะ คลายการรักษาคความปลอดภัยของกัมพูชาแล้วก็ทำการโจมตีอย่างฉับพลัน แต่ฝ่ายกัมพูชา แจ้งต่อฝ่ายเวียดนามว่ากัมพูชาตกลงในหลักการแก้ไขปัญหารายแดนโดยการ เจรจา และ เสนอให้ เวียดนามยุติการกระทำที่ก้าวร้าวกัมพูชา เพื่อสร้างบรรยากาศของการผ่อนคลาย ความตึงเครียดและความเชื่อมั่นซึ่งกันและกันขึ้นมาก่อน ซึ่งจะส่งผลถึงการ เจรจาและ ผลประโยชน์ของทั้งสองประเทศ แต่ฝ่ายเวียดนามตั้งใจที่จะไม่สนใจความปรารถนาดีของ กัมพูชาประชาธิปไตย กองทหารเวียดนามยังคงโจมตีและระดมยิงบริเวณชายแดนของกัมพูชา และในปัจจุบันก็ยังทำการโจมตีกัมพูชาอย่างรุนแรงกว้างขวางอยู่ต่อไป นั่นคือ เวียดนาม กำลังกระทำดู เป็นมหาอำนาจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดำเนินตามรอยเท้าฮิตเลอร์ เดียนแบบการรุกรานเชโกสโลวะเกียปี ค.ศ. ๑๙๓๘ ซึ่งทำลายกฎหมายระหว่างประเทศ มติมหาชนโลก และหลักศีลธรรมทั้งปวง แต่กองทัพปฏิวัติกัมพูชาอันกล้าหาญก็พร้อมจะต่อต้าน การก้าวร้าวของเวียดนามทุกเวลา และนับแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ก็ได้ประสบความสำเร็จแล้ว มากมาย

๖. ในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นเอกอัครราชทูตเวียดนามประจำ กัมพูชาไม่ได้เดินทางมารับหน้าที่ และส่งอุปทูตมายังกัมพูชาแทน สำหรับกัมพูชาซึ่งมีความ ปรารถนาดีต่อเวียดนาม มีเอกอัครราชทูตประจำที่ฮานอยตลอดมาด้วยความหวังว่าจะ สามารถแก้ไขปัญหารายแดนด้วยมิตรภาพและบนหลักการเคารพเอกราช อธิปไตย และ บูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน

๑. จากเหตุผลต่าง ๆ ชำงกันที่ประชาชนกัมพูชาและกองทัพปฏิวัติของลูกชั้น
 ต่อต้านการรุกรานที่โหดร้ายป่าเถื่อนของ เวียดนาม รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยด้วย
 ความยินยอมของคณะกรรมการถาวรแห่งสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมสมัยพิเศษ เมื่อ
 วันที่ ๒๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๗ โดยมีสหายนวนเจียเป็นประธาน ตกลงใจที่จะประกาศ
 แถลงการณ์นี้ เราปรารถนาจะแจ้งต่อมิตรประเทศของกัมพูชาประชาธิปไตยทั้งไกลและ
 ใกล้ และมทิมหาชนโลกถึงการกระทำที่ก้าวร้าวของกองทัพสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
 ต่อกัมพูชาประชาธิปไตยและธรรมชาติที่แท้จริงของเวียดนาม ประชาชนกัมพูชาที่ยึดมั่นใน
 ความหวังที่จะอยู่อย่างสันติ ควบคู่กับเกียรติยศและความภาคภูมิใจในเอกราชและอธิปไตยของ
 กัมพูชากายในบูรณภาพแห่งดินแดน เหตุผลที่ประชาชนกัมพูชาปกป้อง เป็นเรื่องที่ยุติธรรม
 เพราะกำลังต่อต้านความอยุติธรรมอย่างใหม่ และปฏิเสธอย่างเด็ดขาดที่จะยอมเป็น
 ลูกไล่ของใครหรือมีชีวิตร้อยอย่างทาส รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย เชื่อว่ามิตรของกัมพูชา
 ประชาธิปไตยทั้งไกลและใกล้ และประชาชนที่รักสันติภาพและความยุติธรรมทั่วโลก
 จะอยู่เคียงข้าง เหตุผลที่ยุติธรรมและประชาชนกัมพูชา นอกจากพวกจักรวรรดินิยม
 พวกปฏิกริยา พวกนิยมการขยายอำนาจและลูกสมุน ประชาชนกัมพูชาจะต้อง เป็นฝ่าย
 ใต้เปรียบ เหนือการรุกรานอันอยุติธรรมที่ก่อขึ้นโดยกองทัพเวียดนามอย่างแน่นอน

๒. การรุกรานของเวียดนามเข้ามาในดินแดนกัมพูชาปี ค.ศ. ๑๙๗๗
 มีที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บังคับการหน่วยยานเกราะและปืนใหญ่ที่เป็นชาวต่างประเทศ
 รวมอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก ชาวต่างประเทศเหล่านี้มีส่วนร่วมในบังคับบัญชาการปฏิบัติการ
 ตามแนวชายแดนและการรุกราน เข้ามาในดินแดนกัมพูชาหลายจุด

รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยยืนยันว่ารัฐบาลหรือเอกชนชาวต่างประเทศมีสิทธิ
 ที่จะไปช่วยประเทศใดก็ได้ในฐานะที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญทาง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม
 เทคนิค วิทยาศาสตร์ และการทหาร และด้วยการให้เกียรติแก่อำนาจอธิปไตยของชาตินั้น
 แต่ถาชาวต่างประเทศ ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่เหล่านี้มีส่วนร่วมในการโจมตี
 และรุกรานดินแดนกัมพูชาประชาธิปไตย รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยก็จะถือว่าคนเหล่านั้น

และรัฐบาลของเขา เป็นผู้ทำการรุกรานโดยตรง รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยขอแถลงเตือน
 อย่างรุนแรงถึงคนเหล่านั้นและรัฐบาลของเขาให้ยุติการแทรกแซงและก้าวร้าวต่อกัมพูชา
 ในทันที รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยและประชาชนกัมพูชาไม่เคยสร้างความเคียดแค้นให้แก่
 คนเหล่านั้น ฉะนั้น ถ้ายังคงถือดังต่อไป ก็จะต้องรับผิดชอบอย่างเต็มที่

๕. กัมพูชาประชาธิปไตยยืนยันที่จะดำเนินนโยบายต่างประเทศตามแนวทาง
 ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญที่ว่า

กัมพูชาประชาธิปไตยมีความปรารถนาดีและตกลงใจอย่างแน่วแน่ที่จะรักษาความ
 สัมพันธฉันมิตรกับทุกประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับกัมพูชาและกับทุกประเทศในโลก
 ทั้งไกลและใกล้บนพื้นฐานของการเคารพอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน

กัมพูชาประชาธิปไตยดำเนินนโยบายเอกราช สันติภาพ ความเป็นกลางและไม่ฝักใฝ่
 ฝ่ายใด จะไม่ยอมอนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาตั้งฐานทัพขึ้นในดินแดนกัมพูชา ต่อต้าน
 การแทรกแซงของต่างประเทศในกิจการภายในของกัมพูชาอย่างเด็ดขาด ตั้งใจ
 ต่อสู้กับความพยายามใด ๆ ที่จะล้มล้างรัฐบาลหรือการรุกรานจากภายนอก ไม่ว่าจะ
 จะโดยการทหาร การเมือง วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และการทูต หรือในรูป
 ของสิ่งที่เรียกว่าวัฒนธรรม

กัมพูชาประชาธิปไตยจะไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น เคารพอย่าง
 มั่นคงในหลักการที่ว่าแต่ละประเทศมีอธิปไตยและมีสิทธิที่จะจัดการกับกิจการภายใน
 ของตนโดยปราศจากการแทรกแซงจากต่างประเทศ

กัมพูชาประชาธิปไตยตั้งใจที่จะรักษาความเป็นสมาชิกในครอบครัวอันยิ่งใหญ่แห่ง
 กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

กัมพูชาประชาธิปไตยจะพยายามทุกวิถีทางที่จะพัฒนาความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกับ
 ประชาชนแห่งโลกที่สามในเอเชีย แอฟริกา ลาตินอเมริกา และประชาชนที่

รักสันติภาพและความยุติธรรมทั่วโลก โดยการสนับสนุนการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
อย่างจริงจัง และสนับสนุนการต่อสู้กับจักรวรรดินิยม นักล่าอาณานิคม นักล่าอาณานิคม
ยุคใหม่ เพื่อเอกราช สันติภาพ มิตรภาพ ประชาธิปไตย ความยุติธรรม และความ
เจริญก้าวหน้าอย่างแท้จริงของโลก

นี่คือจุดยืนอันศักดิ์สิทธิ์ เหนียวแน่นและไม่สั่นคลอนของเรา.

พนมเปญ, ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๗

รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย

ภาคผนวก ค.

แถลงการณ์ของรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เกี่ยวกับกรณีชายแดนเวียดนาม-กัมพูชา

ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๗

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

เวียดนามและกัมพูชา เป็นเพื่อนบ้านสองประเทศที่เสมือนเป็นพี่น้องกัน มิตรภาพอันยิ่งใหญ่ที่ได้รับการอุปถัมภ์และพัฒนาตลอดระยะเวลาอันยาวนานเกือบศตวรรษของการต่อสู้กับจักรวรรดินิยมและโดยเจตนาในการต่อสู้กับจักรวรรดินิยมอเมริกันผู้รุกรานและสมุนโคตรหลอหลอมประชาชนและพรรคคอมมิวนิสต์ทั้งสอง เข้าด้วยกัน ความสัมพันธ์อันเป็นพิเศษนี้เป็นปัจจัยที่ตัดสินชัยชนะอันสมบูรณ์ของการปฏิวัติเวียดนามและกัมพูชา กิ่งที่คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาได้ยื่นในสาส์นลงวันที่ ๓๐ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๕ ถึงคณะกรรมการกลางพรรคกรรมกรเวียดนามว่า "...พรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา กับประชาชนกัมพูชาและพรรคกรรมกรเวียดนามกับประชาชนเวียดนามได้พันฝ่าอวยเลือดเนื้อของตนเพื่อความ เป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวอันมั่นคงและมิตรภาพอันพี่น้องอันไม่อาจทำลายได้"

พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประชาชนแห่งเวียดนามได้ขยายความสัมพันธ์อันพี่น้องและมิตรสหายระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศและระหว่างพรรคทั้งสอง เราได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะรวบรวมและสร้างความมั่นคงให้แก่ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความจริงใจต่อกัน ความร่วมมือในระยะยาวและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันบนหลักการของความเท่าเทียมอย่างแท้จริง ความเคารพในเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน และการไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประชาชนแห่งเวียดนามเคารพตลอดมาในเอกราช

อชิปไตย บูรณาภาพแห่งดินแดน และเสรีภาพของประเทศอื่น ๆ และยึดถือเป็นหลักการ และนโยบายอันถูกต้องสำหรับการพิทักษ์เอกราชแห่งชาติของเราเองด้วย

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีนโยบายว่า กรณีเส้นเขตแดนและปัญหาดินแดน ระหว่างเวียดนามกับกัมพูชานั้นจะต้องตกลงกับกัมพูชาประชาธิปไตยบนพื้นฐานของการพลีหรืออชิปไตยเหนือดินแดนของอีกฝ่าย การสร้างความเข้มแข็งและการสนับสนุน ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และความร่วมมืออันพี่น้องระหว่างประเทศทั้งสอง ด้วยวิธีนี้ จะสถาปนาเส้นเขตแดนถาวรแห่งมิตรภาพระหว่างเวียดนามกับกัมพูชาบนหลักของความ ยุติธรรมและเหตุผล

พรรคและรัฐบาลเวียดนามได้ดำเนินนโยบายอย่างมั่นคง แต่เป็นที่น่าเสียใจ ที่กัมพูชาได้สร้างควมตึงเครียดมากขึ้นในบริเวณชายแดน เป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศต้องเสื่อมลงอย่างน่ากลัว

นับแต่ต้นเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๕ เป็นต้นมา กัมพูชาส่งกองกำลังเข้า โจมตีเกาะพุททวก และเตาจู พร้อมทั้งจับประชาชนไปกว่าห้าร้อยคน บุกรุกเข้าไปใน ดินแดนเวียดนามหลายแห่งระหว่างฮาเตียนถึง เทียนนัท ในเดือนธันวาคม ๑๙๗๕ กองกำลังของกัมพูชาได้ลงดำดินแดนของ เวียดนามอีกในเขตจังหวัดยาลาย คอนทุม และคาคัลค์

หุ้รุนแรงมากที่สุดได้แก่รวมทั้งตั้งแต่เดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๗๗ เมื่อกัมพูชา ส่งทหารหลายกองพันพร้อมด้วยกรยิงสนับสนุนของปืนใหญ่และปืนครกที่ตั้งอยู่ในกัมพูชา เข้าโจมตีบริเวณชายแดนเกือบทุกส่วนที่อยู่ระหว่างฮาเตียนถึง เทียนนัท กองกำลังของ กัมพูชาได้ระดมยิงชุมชนหลายแห่งและเขตเศรษฐกิจใหม่ รวมทั้งบริเวณที่อยู่ลึกจาก พรหมแดนเช่นเมืองโซคกและเมืองตาง ๆ ของฮาเตียนและเทียนนัท เบียน และได้ปล้นสะดม ทำลายวัด โรงเรียนกับโรงพยาบาลด้วย ในหลาย ๆ แห่งทหารกัมพูชาได้ก่ออาชญากรรม อันโหดเหี้ยมต่อนุชน ชนชั้น ทารกจำนวนมากถูกทำให้หะลั้จากครรภ์มารดา ตักศิระษะ และกระดูกอวัยวะภายในของพวกผู้ใหญ่ ฆ่าเด็ก ๆ แล้วโยนศพเข้าไปในกองไฟ

หลายครอบครัวถูกลูกตายเป็นทารุณทั้งหมด กองทหารกัมพูชาได้สร้างความเสียหายใหญ่หลวงทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ในบางแห่งบ้านนับพันหลังและทรัพย์สินอื่น ๆ ถูกทำลาย ประชาชนนับหมื่นคนต้องอพยพออกจากเขตชายแดนเพื่อความปลอดภัย การทำงานอย่างสงบของประชาชนเวียดนามตามบริเวณชายแดนได้ถูกก่อวินาศกรรมเสียหายอย่างร้ายแรง

กัมพูชาได้ทำการรณรงค์อย่างกว้างขวาง เพื่อกระตุ้นความเกลียดชังต่อชาวนิยมในหมู่ประชาชนและทหารของกัมพูชา ในคำให้การโฆษณาชวนเชื่อ หนังสือพิมพ์และวิทยุ กัมพูชารายงานในหลายเวียดนามและชักนำประชามติไปในทางที่ผิด กล่าวหาว่าเวียดนามได้ทำการก้าวร้าว แทรกแซง และพยายามล้มล้างกัมพูชา

จากการคุกคามอย่างต่อเนื่องต่อดินแดนเวียดนาม ประชาชนและกองทหารของเวียดนามในบริเวณชายแดนถูกผลักดันให้ต่อสู้ป้องกันตนเอง เพื่อพิทักษ์รักษาอำนาจอธิปไตยและป้องกันชีวิต ทรัพย์สินและความสงบสุขของตนเอง

ในขณะเดียวกัน พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามและรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามยืนยันอย่างมั่นคงที่จะเจรจากับพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาและรัฐบาลกัมพูชา ประชาธิปไตย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะยุติปัญหาชายแดนระหว่างกันโดยเร็ว เมื่อต้นเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๗๖ คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามและคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาตกลงว่าจะจัดประชุมผู้นำระดับสูงของพรรคทั้งสองในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๖ ทั้งสองฝ่ายได้ประชุมเตรียมการกันที่พนมเปญเมื่อต้นเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๖ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาได้หลายเรื่องแล้ว เมื่อฝ่ายกัมพูชาขอร้องให้เลื่อนการประชุมออกไป เวียดนามเสนอให้กลับมาประชุมกันอีกหลายครั้งแต่กัมพูชาก็มิได้ตอบ ในการที่ประชุมครั้งนั้น ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันในมาตรการสำคัญสามประการ เพื่อเพิ่มพูนความมั่นใจหนึ่งใจเดียวกันและแกไขข้อขัดแย้งชายแดน มาตรการเหล่านี้ได้แก่ ทั้งสองฝ่ายจะพยายามปลุกเร้าเจ้าหน้าที่ของพรรค ๆ ทหาร และประชาชนบริเวณชายแดนให้ตระหนักถึงมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของทั้งสองฝ่ายและให้หลีกเลี่ยงการขัดแย้งกัน,

ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ จะต้องตกลงกันด้วยจิตใจแห่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มิตรภาพ และความเคารพซึ่งกันและกัน, และคณะกรรมการติดต่อชายแดนของทั้งสองฝ่ายจะต้องสอบสวนกรณีข้อขัดแย้งต่าง ๆ และประชุมกันเพื่อหาทางยุติข้อขัดแย้งนั้น

เวียดนามได้ทำทุกอย่างที่จะทำได้เพื่อให้มาตรการทั้งสามข้างต้นมีผลในทางปฏิบัติ แต่เป็นที่น่าเสียดายที่กัมพูชาไม่เพียงเพิกเฉยที่จะกระทำเช่นเดียวกัน แต่คงละเมิดดินแดนของเวียดนามต่อไปอย่างรุนแรง

วันที่ ๘ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๗ คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามและรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้มีจดหมายถึงคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาและรัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยเสนอแนะให้เปิดการประชุมโดยเร็วที่สุดระหว่างผู้นำระดับสูงของพรรคและรัฐบาลทั้งสอง เพื่อที่จะแก้ปัญหาชายแดนระหว่างกัน

ในจดหมายตอบลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๗ คณะกรรมการกลางพรรคฯ และรัฐบาลกัมพูชาเห็นว่าการประชุมเช่นนั้นเป็นสิ่งจำเป็นแต่ขอเสนอให้มีการประชุมขึ้น "ชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งหลังจากสถานการณ์กลับสู่สภาวะปกติและไม่มีข้อพิพาทชายแดนอีก . . ." อย่างไรก็ตาม ขณะนั้นพอดีกับกัมพูชากำลังเพิ่มการโจมตีทางทหาร ละเมิดดินแดนเวียดนามสังหารหมู่พลเรือนเวียดนาม และทำลายความสงบสุขของประชาชนในจังหวัดชายแดน โดยเฉพาะในเคียนเกียง อันเกียง ทองคาบ ลองอัน และเทียนันท์

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเป็นไปตามบริเวณชายแดนและอาชญากรรมของกัมพูชาในช่วงกว่าสองปีที่ผ่านมาขัดแย้งกับขอลงอาญาเวียดนามที่ปรากฏในแถลงการณ์ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๗ ของรัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย ซึ่งบิดเบือนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์บริเวณชายแดนระหว่างสองประเทศทั้งหมด นับเป็นการบิดเบือนที่เป็นอันตรายต่อความรู้สึกใกล้ชิดที่มีอยู่ระหว่างประชาชนทั้งสอง การให้รายละเอียดนี้ตรงกันข้ามกับที่พรรณาในสาส์นลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๖ ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาถึงคณะกรรมการกลางพรรคกรรมกร เวียดนาม

ที่ว่า "คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาขอแสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อพรรคกรรมกร เวียดนามและประชาชนแห่ง เวียดนามที่ได้สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือต่อพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาทั้งในระหว่างสงครามปฏิวัติ เพื่อปลดแอกประเทศชาติประชาชนในยุคใหม่ของกัมพูชาภายหลังการปลดแอก"

ด้วยความซื่อสัตย์ต่อแนวทางอันไม่เปลี่ยนแปลง รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามประกาศอย่างมั่นคงว่า เวียดนามตั้งใจที่จะพิทักษ์เอกราช อธิปไตย และบูรณาภาพแห่งดินแดนของตน และในขณะเดียวกันก็เคารพเอกราช อธิปไตย และบูรณาภาพแห่งดินแดนของกัมพูชาเสมอ และทำทุกอย่างที่จะทำได้ เพื่อรักษาความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวอันมั่นคงและมีศรัทธาอันยิ่งใหญ่ระหว่าง เวียดนามกับกัมพูชา นี่เป็นจุดยืนหลักที่ยุติธรรมและไม่เปลี่ยนแปลงของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

อีกครั้งหนึ่ง รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามขอ เสนอให้ทั้งสองฝ่ายพบปะกันโดยเร็วที่สุดในระดับใดก็ได้ เพื่อที่จะร่วมกันแก้ปัญหาชายแดนระหว่างประเทศ ทั้งสองด้วยจิตใจแห่งมิตรภาพอันพี่น้อง

ประชาชนแห่งประเทศทั้งสองได้ต่อสู้กับจักรวรรดินิยมผู้รุกรานเคียงบ่าเคียงไหล่กันมา เพื่อได้คืนซึ่งเอกราชและเสรีภาพของแต่ละประเทศและได้รับชัยชนะอันยิ่งใหญ่ จึงเป็นผลประโยชน์เฉพาะหน้า และในระยะยาวของประชาชนทั้ง เวียดนามและกัมพูชาที่จะค่า เน้นความเป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวอย่างมั่นคงและมีศรัทธาต่อไปบนพื้นฐานของการเคารพในเอกราช อธิปไตยและบูรณาภาพแห่งดินแดนของกันและกัน การไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน และการร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อพิทักษ์ประเทศชาติและการปฏิวัติของแต่ละฝ่ายซึ่งแต่ละประเทศได้มาด้วยการ เสียสละอย่างมากมายและความลำบากยากเข็ญ

ประชาชนและรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเชื่อว่า การแก้ไข ปัญหาชายแดนระหว่างกันใดสำเร็จจะเป็นผลประโยชน์เฉพาะหน้าและในระยะยาวของประชาชนทั้งสองประเทศ นี่เป็นความปรารถนาอย่างจริงจังของประชาชนทั้งสองและ

เป็นความหวังของประชาชนผู้รักสันติภาพในภูมิภาคนี้และทุก ๆ แห่งในโลก มิตรภาพอันยิ่งใหญ่และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันมั่นคงระหว่างประชาชนแห่งประเทศทั้งสองจะยั่งยืนตลอดไปและไม่มีสิ่งใดสามารถมาทำลายลงไปได้

ภาคผนวก ง.

แถลงการณ์ของรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับกัมพูชา
เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๘
(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ในแถลงการณ์เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๗ รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเสนอแนะให้เวียดนามและกัมพูชาพบเจรจากันโดยเร็วที่สุดที่จะเป็นไปได้ในระดับใดก็ได้ เพื่อตกลงกันในปัญหาชายแดนระหว่างกันด้วยจิตใจแห่งมิตรภาพฉันพี่น้อง ขอเสนอแนะนี้ได้รับการรับรองและสนับสนุนจากรัฐบาลและประชาชนในประเทศที่รักสันติภาพและความยุติธรรมรวมทั้งมหาชนโลกส่วนใหญ่ ประชาชนเวียดนามและรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามขอขอบคุณอย่างจริงใจต่อพี่น้องและมิตรสหายทั่วโลกที่ให้การรับรองและสนับสนุน

เป็นที่น่าเสียใจที่สุดที่รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยยังคงยืนกรานปฏิเสธข้อเสนอให้เกิดการเจรจาของรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ยิ่งไปกว่านั้น กัมพูชายังคงใช้กำลังทหารเข้าโจมตีสถานที่หลายแห่งในดินแดนของเวียดนามที่อยู่ตามแนวพรมแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จังหวัดเคียนเกียง และത്യ่หนันท์ ก่ออาชญากรรมอันป่าเถื่อนต่อประชาชนเวียดนาม โฆษณาชวนเชื่อที่มุ่งจะปลุกเร้าความเกลียดชังเวียดนาม และยังกล่าวหาให้ร้ายว่าสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้กระทำการคุกคาม แทรกแซงกิจการภายใน บอนทำลาย และพยายามบังคับกัมพูชาให้เข้าร่วมใน "สหพันธ์อินโดจีน" ที่อยู่ในการครอบงำของเวียดนาม รัฐบาลสังคมนิยมเวียดนามปฏิเสธอย่างแข็งขัน คำกล่าวหาให้ร้ายเหล่านี้ เป็นที่เห็นได้ชัดว่ากัมพูชาจงใจพยายามเพิ่มความตึงเครียดในบริเวณชายแดนเวียดนาม-กัมพูชา เพื่อทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับกัมพูชาเสื่อมทรามลงและทำให้การยุติปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองทำได้ยากและซับซ้อนยิ่งขึ้น

รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประชาชนเวียดนามยืนยันอีกครั้งหนึ่งในหลักการที่จะยืนหยัดป้องกันเอกราช เสรีภาพ อธิปไตย และบูรณาภาพแห่งดินแดนของเวียดนาม และในขณะเดียวกันก็เคารพในเอกราช เสรีภาพ อธิปไตย และบูรณาภาพแห่งดินแดนของกัมพูชาและประเทศอื่น ๆ และจะส่งเสริมความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับประชาชนกัมพูชาและจะไม่หยุดยั้งความพยายามที่จะยุติปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างรวดเร็วโดยการเจรจา

เวียดนามและกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน ประชาชนของทั้งสองประเทศได้ผูกพันกันมานานในการร่วมกันต่อสู้กับจักรวรรดินิยมผู้รุกรานเพื่อเอกราชและเสรีภาพ ปัจจุบันก็มีความปรารถนาจะร่วมกันอย่างจริงจังที่จะเสริมสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความร่วมมือระยะยาวและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศของตน และรักษาลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีความเห็นว่าโดยการเจรจาด้วยหลักน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการต่อต้านจักรวรรดินิยมของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดและหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับกัมพูชาก็จะแก้ไขได้อย่างถูกต้องตามผลประโยชน์ของแต่ละฝ่ายและเป็นประโยชน์ต่อสันติภาพและความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีก รวมทั้งที่อื่น ๆ ในโลก

โดยที่ประสงค์จะให้ทำการตกลงขั้นต้นในปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับกัมพูชา รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. ให้ยุติการระดมยิงในทันทีในบริเวณชายแดน และแต่ละฝ่ายถอนทหารออกห่างจาก เส้นเขตแดนของตนฝ่ายละห่ากิโลเมตร

๒. ให้ทั้งสองฝ่ายพบกันในที่ที่สามฝ่ายหรือพนมเปญ หรือที่ชายแดนเพื่อหารือตกลงทำสนธิสัญญาซึ่งแต่ละฝ่ายจะต้องเคารพในเอกราช อธิปไตย และบูรณาภาพแห่งดินแดนของกันและกัน, ยับยั้งการก้าวร้าว การใช้กำลังหรือการคุกคามว่าจะใช้กำลังต่ออีกฝ่ายหนึ่ง การแทรกแซงกิจการภายในของอีกฝ่าย และการบ่อนทำลายอีกฝ่ายหนึ่ง, ให้ปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค, และอยู่ร่วมกันด้วยสันติภาพ มิตรภาพ และเป็นเพื่อนบ้านที่ดี

ทั้งสองฝ่ายควรจะลงนามในสนธิสัญญาชายแดนด้วยหลักการ เคารพอธิปไตย
ในดินแดนของอีกฝ่ายภายในเขตแดนที่เป็นอยู่

๓. ทั้งสองฝ่ายควรจะตกลงกันโดยมีการรับประกันในรูปแบบที่เหมาะสม
จากนานาประเทศและมีการควบคุมระหว่างประเทศ

เพื่อที่จะก่อให้เกิดสภาพการณ์ที่เหมาะสมแก่การเจรจาระหว่างประเทศทั้งสอง
จึงจำเป็นที่จะต้องยุติการโฆษณาชวนเชื่อใด ๆ ที่มุ่งสร้างความเกลียดชังระหว่าง
ประเทศทั้งสอง ยุติการกระทำทุกอย่างที่มุ่งแบ่งแยกประชาชนเวียดนามและกัมพูชาซึ่ง
เป็นการทำร้ายความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและมิตรภาพระหว่างประชาชนทั้งสอง

รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเรียกร้องให้รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย
ให้การตอบสนองในคานวาทขอเสนอที่เป็นธรรมและมีเหตุผลของตน เพื่อประโยชน์
เฉพาะหน้าและระยะยาวของประชาชนกัมพูชาและเวียดนาม และเพื่อประโยชน์แห่งมิตรภาพ

รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเรียกร้องรัฐบาลและประชาชนแห่ง
มิตรประเทศต่าง เวียดนามและประชาชนกัมพูชา องค์การระหว่างประเทศและประชาชน
ที่รักสันติภาพและความยุติธรรมทั่วโลก ให้ความสนับสนุนขอเสนอของรัฐบาลสาธารณรัฐ
สังคมนิยมเวียดนาม และช่วยเหลือให้มีการเจรจาโดยเร็วระหว่างเวียดนามกับกัมพูชา
เพื่อประโยชน์แห่งสันติภาพและความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และในโลก

ภาคผนวก จ.

บันทึกของกระทรวงการต่างประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย
(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

กัมพูชาประชาธิปไตยมีเจตนารมณ์อันแน่วแน่ในสันติภาพและคงความสัมพันธ์
ฉันมิตรที่ใกล้ชิดกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมดตามหลักการของความเท่าเทียมกันและ
เคารพซึ่งกันและกัน

เพื่อก่อให้เกิดเงื่อนไขสำหรับการแก้ปัญหาอย่างรวดเร็วที่เกิดจากการกระทำ
ที่ละเมิดและรุกรานกัมพูชาประชาธิปไตยที่ก่อกำขึ้นโดยสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยจึงส่งบันทึกนี้ถึงรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเพื่อ
ขอให้ดำเนินมาตรการเร่งด่วนดังต่อไปนี้

๑. ยุติการโจมตีก้าวร้าวใด ๆ การรุกราน การผนวกดินแดน การย้ายผู้ และ
การดองละเมิดดินแดน เขตน่านน้ำ และน่านฟ้าของกัมพูชาประชาธิปไตย ยุติการยิงกราด
การถล่มและการทิ้งระเบิดในดินแดนและน่านน้ำของกัมพูชาประชาธิปไตย

๒. ยุติการส่งสายลับเข้าไปหาชาวในดินแดน เขตน่านน้ำ และเกาะของ
กัมพูชาประชาธิปไตย, ยุติความพยายามใด ๆ ที่จะก่อรัฐประหารหรือการกระทำใน
รูปแบบอื่นใด ที่มุ่งหมายเพื่อโค่นล้มรัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย

๓. ยกเลิกอย่างเด็ดขาดในกลยุทธ์ที่มุ่งหมายเพื่อให้กัมพูชาก่ออยู่ภายใต้
การครอบครองของเวียดนามในสหพันธ์อินโดจีนอันเนื่องมาจากหลักสถิติที่ว่า "พรรคเดียว
ประเทศเดียว และประชาชนเดียว" ในอินโดจีนที่เป็นของเวียดนาม

๔. เคารพในเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของกัมพูชา ประชาธิปไตย เคารพในสิทธิของประชาชนกัมพูชาที่จะตัดสินอนาคตและจุดมุ่งหมายของตนเอง

ถ้าสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามยินยอมปฏิบัติอย่างจริงจังตามบันทึกที่เสนอมาภายในระยะเวลาเจ็ดเดือนนับแต่ปัจจุบันจนถึงสิ้นปี ค.ศ. ๑๙๗๔ โดยยุติการรุกรานการร้าว ละเมิดอธิปไตย เอกราช บูรณภาพแห่งดินแดน และความมั่นคงของกัมพูชาประชาธิปไตยแล้ว ก็จะก่อให้เกิดบรรยากาศอันมิตรที่ไว้วางใจ ในบรรยากาศเช่นนี้ ฝ่ายกัมพูชาและเวียดนามก็จะสามารถพบกันและเจรจาดด้วยความจริงใจเพื่อแสวงหาข้อแก้ไขปัญหอย่างถูกต้องและเด็ดขาดได้

รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยมีความเห็นและแน่ใจว่า วิธีนี้เป็นเพียงวิธีเดียวเท่านั้นที่จะแก้ไขปัญหานั้น จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนกัมพูชาและเวียดนาม สามารถที่จะลดเสียงมิตรภาพระหว่าง เวียดนามกับกัมพูชาและระหว่างประชาชนเวียดนามกับกัมพูชา และจะช่วยให้เวียดนามกับกัมพูชาอยู่ร่วมกันในฐานะเพื่อนบ้านที่ดีอย่างมีสันติภาพและความเจริญรุ่งเรือง นี่เป็นวิถีทางเดียวซึ่งอยู่ในหลักการของการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดและประโยชน์ของประชาชนโลก และก่อให้เกิดสันติภาพในภูมิภาค

ถ้าสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามยังคงกระทำการขั้วยุ ละเมิด การร้าว และผนวกดินแดนของกัมพูชาประชาธิปไตย การเสนอเจรจาของเวียดนามจึงไม่ใช่อะไรมากไปกว่าการหลอกลวงที่ต่อเนื่องกัน

ประชาชนที่รักอิสรภาพและความยุติธรรมในโลกจะเกิดความเกลียดชังมากยิ่งขึ้นต่อการรุกรานและโหมหน้ของการขยายอำนาจของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามที่กระทำต่อกัมพูชาประชาธิปไตย

พนมเปญ, ๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๔
กระทรวงการต่างประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย

ภาคผนวก ฉ.

บันทึกของกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามขอแสดงความเคารพต่อกระทรวงการต่างประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย และขอถือเป็นเกียรติในการแสดงความคิดเห็นของฝ่ายเวียดนามอย่างชัดเจน เกี่ยวกับบันทึกฉบับลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๘ ของกระทรวงการต่างประเทศกัมพูชาดังต่อไปนี้

ประชาชนเวียดนามและรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีหลักการของจุดยืนที่จะป้องกันอิสรภาพ เสรีภาพ อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของเวียดนาม และในเวลาเดียวกันก็เคารพในอิสรภาพ เสรีภาพ อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของกัมพูชาและประเทศอื่น ๆ และสามัคคีกับประชาชนกัมพูชา และพยายามอย่างไม่ย่อท้อ เพื่อเร่งแก้ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองด้วยการเจรจา

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๘ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้
ออกแถลงการณ์ยื่นข้อเสนอ ๓ ข้อคือ

๑. ให้ยุติการระดมยิงในทันทีในบริเวณชายแดน และแต่ละฝ่ายถอนทหารออกจากเส้นเขตแดนของตนฝ่ายละห่ากิโลเมตร
๒. ให้ทั้งสองฝ่ายพบกันในพื้นที่ที่ ฮานอย หรือพนมเปญ หรือที่ชายแดนเพื่อหารือตกลงทำสนธิสัญญา ซึ่งแต่ละฝ่ายจะต้อง เคารพในเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน ยับยั้งการก้าวร้าว การใช้กำลัง หรือการคุกคามว่าจะใช้กำลังต่ออีกฝ่ายหนึ่ง การแทรกแซงกิจการภายในของอีกฝ่าย และการบ่อนทำลายอีกฝ่ายหนึ่ง, ให้ปฏิบัติต่อกันอย่าง เสมอภาค, และอยู่ร่วมกันด้วยสันติภาพ มิตรภาพ และความเป็นเพื่อนบ้านที่ดี

ทั้งสองฝ่ายควรจะลงนามในสนธิสัญญาชายแดนด้วยหลักการ เคารพอธิปไตย
ในดินแดนของอีกฝ่ายภายในเขตแดนที่เป็นอยู่

๓. ทั้งสองฝ่ายควรจะตกลงกันโดยมีการรับประกันในรูปแบบที่เหมาะสมจาก
นานาชาติ และมีการควบคุมระหว่างประเทศ

ข้อเสนอ ๓ ประการดังกล่าวนี้ได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางจาก
ประชาคมโลก แต่กัมพูชาประชาธิปไตยยังไม่แสดงความเห็นออกมามาก เป็นทางการ
ต่อข้อเสนอนี้ และเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๘ กระทรวงการต่างประเทศ
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ยื่นบันทึกถึงรองนายกรัฐมนตรีรักษาการในตำแหน่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย โดยเน้นข้อเสนอ
๓ ประการดังกล่าว พร้อมทั้งเรียกร้องให้กัมพูชาตอบสนอง แต่ด้วยความเสียใจ
อย่างสุดซึ้งที่กัมพูชาไม่ยอมรับบันทึกนี้

สิ่งที่ฝ่ายเวียดนามได้ชี้ให้เห็นในหลายวาระว่า เพื่อที่จะใช้เป็นข้ออ้างในการ
โจมตีชายแดนเวียดนาม ฝ่ายกัมพูชาได้กล่าวหาเวียดนามอย่างไม่หยุดยอนว่าทำการ
การราวและบ่อนทำลายกัมพูชา และต้องการบีบบังคับให้กัมพูชาเข้าร่วมในสหพันธรัฐ
อินโดจีน ในบันทึกของวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๘ ของฝ่ายกัมพูชาได้กล่าวราย
เช่นนี้ต่อเวียดนาม และถือเอาเป็นข้อเรียกร้องให้เวียดนามยอมรับเงื่อนไข ๔ ข้อ
โดยให้หยุดยิงจนถึงสิ้นปี ค.ศ. ๑๙๗๘ ก่อนที่ทั้งสองฝ่ายจะพบปะเจรจากัน ประชาชน
และรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามขอปฏิเสธข้อเรียกร้องที่ไร้สาระเหล่านี้
อย่างเด็ดขาด เพราะเป็นข้อเสนอมุ่งให้เกิดสงครามชายแดนที่ยืดเยื้อและบ่อนทำลาย
การแก้ไขปัญหาโดยการเจรจาอย่างสันติ

โดยปรารถนาที่จะยุติการต่อสู้ในทันที ยุติการนองเลือด และหันไปสู่โต๊ะเจรจา
เพื่อแก้ไขปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
จึงขอยื่นข้อเสนอดังต่อไปนี้

๑. ทั้งสองฝ่ายออกแถลงการณ์ร่วมกันหรือแยกกัน เพื่อให้ยุติการมุ่งร้ายทางทหารที่ชายแดนให้เร็วที่สุดที่ทั้งสองฝ่ายจะตกลงกันได้ และให้แต่ละฝ่ายถอนทหารออกจากเส้นเขตแดนของคนฝ่ายละห่ากิโลเมตร

๒. ในวันเดียวกันที่ตกลงให้ยุติการมุ่งร้ายทางทหารนั้น ให้ผู้แทนทางการทูตของ เวียดนามและกัมพูชาในเวียงจันทน์หรือในเมืองหลวงอื่นที่ตกลงกัน เจริญอาหารร่วมกัน เพื่อตกลงกำหนดวัน สถานที่ และระดับของผู้แทนของรัฐบาลเวียดนามและกัมพูชาที่จะเจรจาทกลงปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง

รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามหวังว่ารัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยจะให้คำตอบในคานบวกีในเวลาไม่ช้านี้ตามข้อเสนอข้างต้น เพื่อผลประโยชน์ในระยะยาวของประชาชนกัมพูชาและ เวียดนาม และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสันติภาพและความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และในโลก

ฮานอย, ๖ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๔

กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ประวัติผู้เขียน

นายเมธา พรอมเทพ เกิดที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๙ สำเร็จการศึกษารัฐศาสตรบัณฑิต (แผนกวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี ๒๕๒๐ ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การทูต ๓ กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ.

